

øvende kunstnere, producenter og andre rettighedshavere efter ophavsretslovens kap. 5. Forbudet gælder kun for digital kopiering af fysiske eksemplarer af disse værksarter; kopiering i analog form, herunder fotokopiering af bøger og tekster, optagelse af radio- og fjernsynsudsendelser samt kopiering fra internettet indskrænkes ikke ved den foreslåede ændring.

Der henvises til lovforslagets nr. 1 og 9-11.

4. Forbud mod brug af fremmed medhjælp, der medvirker i erhvervsøjemed, ved privatkopiering af litterære værker

Efter ophavsretslovens § 12, stk. 1, er det tilladt for enhver at fremstille enkelte kopier af litterære værker, fx artikler og bøger, til privat brug. Eksempelvis kan lærere og elever kopiere til deres egen undervisningsforberedelse. Det er også tilladt efter bestilling at lade andre, fx et bibliotek eller en kopiforretning (kopibutik), fremstille enkelte kopier til privat brug; dette kaldes fremmed medhjælp.

Den danske Forlæggerforening, Dansk Forfatterforening og Brancheforeningen for Undervisningsmidler har henledt Kulturministeriets opmærksomhed på, at der er sket en stigning i brugen af fremmed medhjælp ved kopiering af litterære værker til privat brug, efterhånden som kopieringsteknikken er blevet forfinet og kopiernes kvalitet dermed næsten er på højde med originalernes. Typisk er der tale om, at studerende bestiller kopier af lærebøger hos kopiforretninger. Foreningerne har oplyst, at der i visse tilfælde sker et misbrug, således at der reelt er tale om systematisk, erhvervsmæssig kopiering fra kopiforretningernes side, hvilket indebærer unfair konkurrence og en alvorlig trussel mod produktionen af danske lærebøger.

Der er efter gældende ret tale om lovlig fremmed medhjælp, hvis fx en kopiforretning kopierer på brugerens bestilling. Dette gælder også, selv om forlægget for kopieringen indehaves af kopiforretningen. Der er derimod tale om ulovlig erhvervsmæssig kopiering, hvis kopiforretningen har fremkaldt bestillingen eller udført kopieringen *inden* brugeren henvender sig for at få en kopi. Denne grænse mellem det lovlige og det ulovlige gør det svært for rettighedshaverne i konkrete sager at bevise, at der har været tale om ulovlig erhvervsmæssig kopiering og ikke om lovlig ydelse af fremmed medhjælp. Dermed kan disse former for misbrug kun vanskeligt stoppes.

Ved afvejningen af på den ene side hensynet til at give private adgang til fremmed medhjælp ved kopiering af litterære værker og på den anden side hensynet til, at der bl.a. af sprogpoltiske grunde er et fornuftigt økonomisk grundlag for at skrive og udgive lærebøger

m.v. på dansk, indebærer den såvel kvantitets- som kvalitetsmæssige stigning i kopiforretningernes kopiering, at der bør skabes et klart retsgrundlag på dette område. Kulturministeriet finder ikke, at man med hjemmel i en undtagelsesregel skal kunne iværksætte en uautoriseret produktion af kopibøger, der konkurrerer med rettighedshavernes produkter.

Rettighedshaverne har ønsket privatkopieringsreglen ændret, således at der i forhold til litterære værker kun må ske privatkopiering på grundlag af eksemplarer, som man selv ejer. Alternativt har rettighedshaverne foreslået, at der ikke må benyttes fremmed medhjælp, og at man ikke lovligt skal kunne kopiere en hel bog.

Kulturministeriet finder disse forslag for vidtgående; fx bør en studerende på en højere læreanstalt fortsat selv kunne tage en kopi af en lærebog, en tidsskriftsartikel m.v. til brug i undervisningen, og man bør stadig kunne få hjælp til kopiering af litterære værker på bibliotekerne.

På den baggrund foreslås et forbud mod benyttelse af fremmed medhjælp, der medvirker i erhvervsøjemed, ved kopiering af litterære værker til privat brug. Tilsvarende foreslås et forbud mod benyttelse af teknisk udstyr, der er stillet til rådighed for almenheden på offentligt tilgængelige steder i erhvervsøjemed.

Kulturministeriet har afholdt et høringsmøde, hvor forslaget blev præsenteret. Blandt de indbudte, som var repræsentanter for Biblioteksparaplyen, Biblioteksstyrelsen, Kulturministeriets Rektorer (KUR), Undervisningsministeriet, Rektorkollegiet, Akademisk Centralorganisations Udvalg til Beskyttelse af Videnskabeligt Arbejde (AC/UBVA), Den danske Forlæggerforening, Brancheforeningen for Undervisningsmidler, Danske Skønlitterære Forfattere og Dansk Forfatterforening, var der bred opbakning til forslaget.

Der henvises til lovforslagets nr. 2, 3 og 12.

5. Øget respekt for ophavsretten

Kulturministeriet finder, at der er behov for at øge respekten for ophavsretten.

Ministeriet har derfor taget initiativ til en øget informationsindsats på området for derigennem at skabe en større viden om og forståelse for ophavsretten i samfundet. Målet er bl.a. en holdningsbearbejdning vedr. ulovlig kopiering.

Der etableres en ophavsretlig infokiosk inden for rammerne af Kulturministeriet. Infokioskens opgave bliver at udbrede kendskabet til de ophavsretlige regler, herunder forklare og begrunde ophavsretslovgivningen.